

ผลของการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาสถานภาพและบทบาทของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใ้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามที่ได้คืนมาเพื่อการวิเคราะห์ จำนวนทั้งหมด ๘๖ ชุด

ผลกาวิเคราะห์ข้อมูล

ก. สถานภาพและบทบาททั่วไป

ครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น ๘๖ คน เป็นครูชาย ๔๕ คน หรือร้อยละ ๔๖.๘๘ เป็นหญิง ๔๑ คน หรือร้อยละ ๕๓.๑๒ ครูทั้ง ๘๖ คน น้อยอายุที่สุด ๒๑ ปี อายุมากที่สุด ๕๘ ปี อายุเฉลี่ยของครูสังคมศึกษา ๓๐.๘๓ ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอายุ คือ ๘.๗๖

ในกานวุฒิของครูทั้ง ๘๖ คนนั้น แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้คือ ระดับปริญญาตรี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูงหรือเทียบเท่า และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษหรือเทียบเท่า ซึ่งจะได้นำแสดงในตารางต่อไปนี้

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑

วุฒิครู

วุฒิ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ครูศาสตร์บัณฑิต	๕	๕.๒๑
๒. การศึกษาศาสตร์บัณฑิต	๒๔	๒๕.๐๐
๓. อักษรศาสตร์บัณฑิต	๒	๒.๐๘
๔. ศิลปศาสตร์บัณฑิต	๒	๒.๐๘
๕. ประโยคครูมัธยม	๒	๒.๐๘
๖. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นมัธยม	๑๘	๑๘.๓๕
๗. ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับชั้นสูง	๔๐	๔๑.๖๗
๘. ประกาศนียบัตรครูประถม	๓	๓.๑๓

จากตารางที่ ๑ จะเห็นได้ว่า ครูสังกัดศึกษาส่วนใหญ่วุฒิประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับชั้นสูง ซึ่งมีถึงร้อยละ ๔๑.๖๗ รองลงมาคือมีวุฒิกิจการศึกษาศาสตร์บัณฑิต ซึ่งมีถึงร้อยละ ๒๕.๐๐ วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นมัธยมมีร้อยละ ๑๘.๓๕ วุฒิกุศศาสตร์บัณฑิต มีร้อยละ ๕.๒๑ ส่วนวุฒิที่น้อยที่สุดคือ อักษรศาสตร์บัณฑิต ศิลปศาสตร์บัณฑิต และประโยคครูมัธยมซึ่งมีเพียงอย่างละร้อยละ ๒.๐๘ เท่านั้น

สำหรับ อัตราเงินเดือนปัจจุบันนี้ ครูสังกัดศึกษาทั้ง ๕๖ คน มีอัตราเงินเดือนขั้นต่ำสุด ๑๒๒๐ บาท อัตราเงินเดือนสูงสุด ๕๖๐๐ บาท อัตราเงินเดือนเฉลี่ยของครูสังกัดศึกษา ๑๗๘๗.๐๘ บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเงินเดือนคือ ๕๖๑.๔๔ รายได้พิเศษของครูสังกัดศึกษาคำสุดเดือนละ ๑๐๐ บาท รายได้พิเศษสูงสุดเดือนละ ๒๐๐๐ บาท รายได้พิเศษของครูสังกัดศึกษาเฉลี่ยเดือนละ ๕๒๖.๓๕ บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของรายได้พิเศษคือ ๔๘๑.๑๒

ตารางที่ ๒

งานพิเศษที่ครูสังคัมศึกษาทำนอกเหนือจากงานประจำ

ลักษณะของงานที่ทำ	จำนวน	ร้อยละ
๑. สอนพิเศษ	๓๐	๓๑.๒๕
๒. คายขาย	๘	๘.๓๓
๓. ทำนา	๖	๖.๒๕
๔. ทำสวน	๗	๗.๒๙
๕. ทำไร่	๒	๒.๐๘
๖. เลี้ยงสัตว์	๑๖	๑๖.๖๗
๗. ขอมวิทยุ	๑	๑.๐๘
๘. ขับรถโดยสาร	๑	๑.๐๘
๙. ทำดอกไม้สด	๑	๑.๐๘

จากตารางที่ ๒ จะเห็นได้ว่าครูสังคัมศึกษาต้องทำงานพิเศษนอกเหนือจากงานประจำ โดยสอนพิเศษมากที่สุดถึง ร้อยละ ๓๑.๒๕ รองลงมาได้แก่เลี้ยงสัตว์ คือ ร้อยละ ๑๖.๖๗ และมีครูเพียง ร้อยละ ๑.๐๘ ทำงานพิเศษโดยขอมวิทยุ ขับรถโดยสาร ทำดอกไม้สด

ตารางที่ ๓

งานที่ครูสังกัดศึกษาเคยทำก่อนที่จะเข้ารับราชการครู

ลักษณะของงานที่ทำ	จำนวน	ร้อยละ
๑. เป็นครูโรงเรียนราษฎร์	๒๒	๒๒.๘๒
๒. รับราชการท่านอื่น	๕	๕.๒๑
๓. ประกอบอาชีพส่วนตัว	๔	๔.๑๓
๔. ค้าขาย	๔	๔.๑๓
๕. ไม่เคยประกอบอาชีพมาก่อน	๕๕	๖๑.๔๕
๖. ทำงานบริษัท	๒	๒.๐๔

จากตารางที่ ๓ จะเห็นว่าครูสังกัดศึกษาร้อยละ ๖๑.๔๕ ไม่เคยประกอบอาชีพมาก่อนเลย อีกร้อยละ ๒๒.๘๒ เคยเป็นครูโรงเรียนราษฎร์ ครูร้อยละ ๔.๑๓ เคยประกอบอาชีพส่วนตัวและรับราชการท่านอื่น มีครูเพียงร้อยละ ๒.๐๔ เท่านั้นที่เคยทำงานบริษัท

สำหรับสถานภาพทางครอบครัวของครูสังกัดศึกษานั้น ปรากฏว่า ครูสังกัดศึกษาส่วนใหญ่ เป็นโสด มีถึง ๕๑ คน หรือร้อยละ ๕๓.๑๒ แต่งงานแล้ว ๔๒ คน หรือร้อยละ ๔๓.๓๕ และเป็นหม้าย ๓ คน หรือร้อยละ ๓.๑๓

ตารางที่ ๔

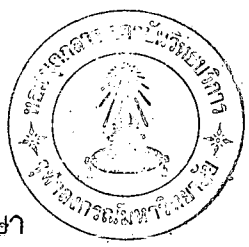
อาชีพของคูสมรสของครูสังคัมศึกษา

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
๑. รับราชการ	๒๕	๒๖.๐๔
๒. แมฆาน	๑๑	๑๑.๕๖
๓. คาชาย	๓	๓.๑๓
๔. ทำสวน	๑	๑.๐๔
๕. ทำนา	๒	๒.๐๘
๖. ทำไร	-	-

จากตารางที่ ๔ จะเห็นได้ว่า คูสมรสของครูสังคัมศึกษามีมากที่สุดถึงร้อยละ ๒๖.๐๔ ที่รับราชการ รองลงมาคือแมฆานมีร้อยละ ๑๑.๕๖ และอีกร้อยละ ๑.๐๔ มีอาชีพทำสวน ไม่มีคูสมรสของครูสังคัมศึกษาคนใดเลยที่มีอาชีพทำไร

สำหรับจำนวนบุตรในความอุปการะของครูสังคัมศึกษานั้น ผู้มีบุตรน้อยที่สุดคือ ๑ คน มากที่สุด ๗ คน ค่าเฉลี่ยของจำนวนบุตร ๓.๒๐ คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือ ๒.๑๗

ส่วนฐานะทางเศรษฐกิจนั้น ครูสังคัมศึกษาดีจากรูตามฐานะแล้ว จะสามารถส่งบุตรของตนให้มีโอกาสได้รับการศึกษาต่อถึงชั้นมหาวิทยาลัยคือร้อยละ ๖๒.๕๐ ระดับวิทยาลัย ร้อยละ ๑๒.๕๐ อีกร้อยละ ๒.๐๘ สามารถส่งบุตรให้เรียนถึง ระดับอาชีวศึกษาเท่านั้น ไม่มีครูสังคัมศึกษาคนใดเลยที่คิดว่าจะส่งบุตรของตนให้มีโอกาสศึกษาต่อแคะระดับมัธยมศึกษาและ ระดับประถมศึกษา

ตารางที่ ๕

ประเภทของที่อยู่อาศัยของครูสังคมศึกษา

ประเภทที่อยู่อาศัย	จำนวน	ร้อยละ
๑. บ้านส่วนตัว	๕๐	๕๑.๖๓
๒. บ้านพักของทางราชการ	๓๕	๓๖.๕๖
๓. บ้านเช่า	๑๔	๑๔.๕๘
๔. บ้านญาติ	๓	๓.๑๕
๕. หอพัก	-	-
๖. วัด	-	-

จากตารางที่ ๕ จะเห็นได้ว่า ครูสังคมศึกษามีบ้านส่วนตัวอยู่อาศัยมากที่สุดถึง ร้อยละ ๕๑.๖๓ และยังมีครูที่พักอาศัยอยู่บ้านพักของทางราชการ ร้อยละ ๓๖.๕๖ ส่วนครูร้อยละ ๑๔.๕๘ นั้นยังเช่าบ้านอยู่ และครูร้อยละ ๓.๑๕ อาศัยอยู่กับบ้านญาติ ไม่มีครูสังคมศึกษาคนใดเลยที่อาศัยอยู่หอพัก และวัด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๖

การเดินทางไปปฏิบัติราชการของครูสังกัดศึกษา

ลักษณะของการเดินทาง	จำนวน	ร้อยละ
๑. เดิน	๒๖	๒๗.๐๘
๒. รถส่วนตัว	๔๐	๔๑.๖๗
๓. รถโดยสาร	๒๙	๓๐.๒๑
๔. รถไฟ	-	-
๕. เรือ	-	-
๖. รถของหน่วยราชการอื่น	๑	๑.๐๔

จากตารางที่ ๖ จะเห็นว่าครูสังกัดศึกษาส่วนใหญ่เดินทางไปปฏิบัติราชการโดยรถส่วนตัว ซึ่งมีถึง ร้อยละ ๔๑.๖๗ รองลงมาคือร้อยละ ๓๐.๑ เดินทางไปปฏิบัติราชการโดยรถโดยสารครูร้อยละ ๒๗.๐๘ ใช้วิธีเดินไปและครูอีกร้อยละ ๑.๐๔ ไปโดยรถของหน่วยราชการอื่น ไม่มีครูสังกัดศึกษาคนใดที่เดินทางไปปฏิบัติราชการโดยรถไฟและเรือ

ตารางที่ ๗

สภาพความปลอดภัยที่ครูสังกัดศึกษาได้รับ

ความปลอดภัยที่ได้รับ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ปลอดภัยดี	๓๘	๓๙.๕๘
๒. ปลอดภัยบ้างพอสมควร	๕๕	๕๗.๒๙
๓. ไม่ปลอดภัยเลย	๓	๓.๑๓

จากตารางที่ ๗ จะเห็นว่า สภาพความเป็นอยู่ของครูสังกัดศึกษาได้รับความปลอดภัยพอสมควรถึง ร้อยละ ๕๗.๒๙ ครู ร้อยละ ๓๙.๕๘ ได้รับความปลอดภัยดี ส่วนครูอีกร้อยละ ๓.๑๓ รู้สึกว่าไม่ได้รับความปลอดภัยเลย

ตารางที่ ๘

โอกาสที่ช่วยงานพิเศษของครูสังคมศึกษา

ลักษณะของงานพิเศษ	จำนวน	ร้อยละ
๑. เป็นสมาชิกอาสาสมัครรักษาดินแดน	๓	๓.๑๓
๒. เป็นเจ้าหน้าที่ชุดคุ้มครองหมู่บ้าน	๑	๑.๐๔
๓. เป็นกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน	๘	๘.๓๓
๔. เป็นสมาชิกจัดรักษามลประโยชน์ของวัด	๕	๕.๓๘
๕. ไม่ได้เป็นอะไรเลย	๒๒	๒๘.๗๕
๖. เป็นสมาชิกเหล่าอาสาสมัคร	๕	๕.๒๑
๗. เป็นสมาชิกสมาคมศิษย์เก่าของโรงเรียน	๓	๓.๑๓
๘. เป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการพิเศษดูแลความสงบเรียบร้อย และป้องกันอัคคีภัย	๑	๑.๐๔

จากตารางที่ ๘ จะเห็นว่า ครูสังคมศึกษาที่ไม่มีโอกาสได้ช่วยราชการพิเศษเลยมีจำนวนสูงสุดคือร้อยละ ๒๘.๗๕ รองลงมาคือร้อยละ ๕.๓๘ ได้เป็นสมาชิกจัดรักษามลประโยชน์ของวัด และครูเพียงร้อยละ ๑.๐๔ เท่านั้นที่เป็นเจ้าหน้าที่ชุดคุ้มครองหมู่บ้าน และเป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการพิเศษดูแลความสงบเรียบร้อยและป้องกันอัคคีภัย

ตารางที่ ๕
การใช้เวลาวางของครูสังคมศึกษา

การใช้เวลาวาง	จำนวน	ร้อยละ
๑. หารายได้พิเศษ	๒๔	๒๕.๐๐
๒. ช่วยครอบครัวประกอบอาชีพ	๒๐	๒๐.๘๓
๓. เข้าสโมสร	๖	๖.๒๕
๔. อ่านหนังสือพิมพ์	๒๗	๒๘.๓๕
๕. ทำสวนครัว	๓๔	๓๕.๕๘
๖. นั่งตามร้านกาแฟ	๘	๘.๓๓
๗. จัดและเข้าร่วมในสังคมนักการ	๓	๓.๑๓
๘. ตักเย็บเสื้อผ้าและทำการฝีมือ	๑	๑.๐๔

จากตารางที่ ๕ จะเห็นได้ว่า ครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างโดยการอ่านหนังสือพิมพ์ ซึ่งมีมากถึง ร้อยละ ๒๘.๓๕ และรองลงมาคือร้อยละ ๓๕.๕๘ ใช้เวลาว่างทำสวนครัว ครูเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ ๑.๐๔ เท่านั้นที่ใช้เวลาว่างโดยการตักเย็บเสื้อผ้าและทำการฝีมือ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๐

โอกาสที่ครูได้ปฏิบัติงานในลักษณะผู้นำของชุมนุมชน

โอกาสปฏิบัติงานในลักษณะผู้นำ	จำนวน	ร้อยละ
๑. บ่อยครั้ง	๕	๕.๓๘
๒. พอสมควร	๖๒	๖๔.๕๘
๓. ไม่เคยเลย	๒๕	๒๖.๐๔

จากตารางที่ ๑๐ จะเห็นได้ว่า โอกาสที่ครูสังกัดศึกษาได้ปฏิบัติงานในลักษณะผู้นำของชุมนุมชนนั้น มีครูถึงร้อยละ ๖๔.๕๘ ที่มีโอกาสพอสมควร รองลงมาคือครูร้อยละ ๒๖.๐๔ ไม่เคยมีโอกาสเลย และครูเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ ๕.๓๘ มีโอกาสได้ปฏิบัติงานเช่นบ่อยครั้ง

ตารางที่ ๑๑

ความเข้าใจเกี่ยวกับ เรื่องการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย

ความเข้าใจในการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย	จำนวน	ร้อยละ
๑. เข้าใจดี	๓๒	๓๓.๓๓
๒. พอสมควร	๖๒	๖๔.๕๘
๓. ไม่เข้าใจเลย	๒	๒.๐๘

จากตารางที่ ๑๑ จะเห็นได้ว่าครูสังกัดศึกษาที่มีความเข้าใจในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยพอสมควรถึงร้อยละ ๖๔.๕๘ รองลงมาคือ ครูร้อยละ ๓๓.๓๓ มีความรู้ดีว่าเข้าใจดี และมีครูเพียงส่วนน้อยที่ไม่เข้าใจการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยเลย

ตารางที่ ๑๒

การนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนมาใช้ในชีวิตประจำวัน

การนำความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวัน	จำนวน	ร้อยละ
๑. ใช้ได้ดี	๑๗	๑๗.๗๑
๒. ใช้ได้พอสมควร	๗๕	๘๒.๒๙
๓. ใช้ไม่ได้เลย	-	-

จากตารางที่ ๑๒ แสดงให้เห็นว่าการนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนมาใช้ในชีวิตประจำวันนั้น ครูสังคัมศึกษาส่วนใหญ่ นำความรู้มาใช้ได้พอสมควร มีถึง ร้อยละ ๘๒.๒๙ รองลงมาคือครูร้อยละ ๑๗.๗๑ นำความรู้มาใช้ได้ดีและไม่มีครูสังคัมศึกษาคนใดเลยที่เห็นว่า ความรู้ที่ได้เรียนมานั้นไม่สามารถที่จะนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้เลย

ตารางที่ ๑๓

โอกาสที่ครูถูกเชิญให้ไปเป็นวิทยากร

โอกาสที่ถูกเชิญ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ประมาณเดือนละครั้ง	๑	๑.๐๔
๒. ประมาณทอมละครั้ง	๔	๔.๑๗
๓. ประมาณปีละครั้ง	๒๕	๒๖.๐๔
๔. ไม่เคยเลย	๖๖	๖๘.๗๕

จากตารางที่ ๑๓ จะเห็นได้ว่า ครูสังคัมศึกษาไม่มีโอกาสถูกเชิญให้ไปเป็นวิทยากรในที่ต่าง ๆ มีจำนวนมากที่สุดถึง ร้อยละ ๖๘.๗๕ รองลงมาคือร้อยละ ๒๖.๐๔ ถูกเชิญประมาณปีละครั้ง ครูร้อยละ ๔.๑๗ ถูกเชิญให้ไปเป็นวิทยากรประมาณทอมละครั้ง และครูเพียงส่วนน้อยที่ถูกเชิญให้ไปเป็นวิทยากรประมาณเดือนละครั้ง

ตารางที่ ๑๘

โอกาสที่ครูมีส่วนร่วมในงานประจำปีโรงเรียนเทศบาล

การมีส่วนร่วมในงานประจำปี	จำนวน	ร้อยละ
๑. ทุกครั้ง	๘	๘.๓๓
๒. แลวแต่โอกาส	๗๐	๗๒.๘๒
๓. แลวแต่เมื่มีง คัมบัตฐา	๑๕	๑๕.๖๒
๔. ไม่เคยเลย	๓	๓.๑๓

จากตารางที่ ๑๘ จะเห็นได้ว่า การมีส่วนร่วมในงานประจำปีนั้น ครูร้อยละ ๗๒.๘๒ มีส่วนร่วมแลวแต่โอกาส รองลงมาคือร้อยละ ๑๕.๖๒ ให้ความเห็นว่าแลวแต่เมื่มีง คัมบัตฐา ครูเพียงส่วนน้อยไม่เคยมีส่วนร่วมในงานประจำปีเลย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข. สถานภาพและบทบาทของครูในโรงเรียน

ครูสังคมศึกษา ๒๔ คน หรือร้อยละ ๒๕.๐๐ สอนสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
 ครู ๒๖ คน หรือร้อยละ ๒๗.๐๘ สอนสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ครู ๒๓ คน หรือร้อยละ
 ๒๓.๘๖ สอนสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ครู ๗ คน หรือร้อยละ ๗.๒๙ สอนสังคมศึกษาชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ ๑ และ ๒ ครู ๕ คน หรือร้อยละ ๕.๒๑ สอนสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
 และ ๓ ครู ๒ คน หรือร้อยละ ๒.๐๘ สอนสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และ ๓ และครู
 จำนวน ๕ คน หรือร้อยละ ๕.๓๘ สอนสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑, ๒ และ ๓ ครูสังคมศึกษา
 มีประสบการณ์ในการสอนสูงสุดคือ ๔๐ ปี ต่ำสุด ๑ ปี โดยเฉลี่ยครูมีประสบการณ์ในการสอน ๗.๙๔
 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสบการณ์ในการสอนคือ ๙.๐๓ ส่วนประสบการณ์ในการสอนวิชา
 สังคมศึกษานั้น ครูที่มีประสบการณ์การสอนวิชาที่สูงที่สุดคือ ๓๑ ปี ต่ำสุด ๑ ปี โดยเฉลี่ยแล้ว ครู
 ทั้ง ๘๖ คนที่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาสังคมศึกษาเพียง ๔.๐๗ ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ
 ประสบการณ์การสอนวิชาสังคมศึกษาคือ ๕.๗๕

จำนวนชั่วโมงที่ครูสอนทุกวิชาในหนึ่งสัปดาห์สูงสุดคือ ๒๔ ชั่วโมง ต่ำสุดคือ ๑๒ ชั่วโมง
 เฉลี่ยแล้วครูสอน ๑๘.๖๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของจำนวนชั่วโมงที่สอน
 คือ ๒.๗๒

จำนวนชั่วโมงที่ครูสอนเฉพาะหมวดสังคมศึกษาในหนึ่งสัปดาห์สูงสุดคือ ๒๔ ชั่วโมง และ
 ต่ำสุด ๒ ชั่วโมง คิดเป็นชั่วโมงเฉลี่ยที่สอนสังคมศึกษาต่อหนึ่งสัปดาห์คือ ๑๓.๒๖ ชั่วโมง ส่วน
 เบี่ยงเบนมาตรฐานของจำนวนชั่วโมงที่ทำการสอนสังคมศึกษาต่อสัปดาห์คือ ๖.๘๖

ในจำนวนครูที่สอนวิชาสังคมศึกษาทั้ง ๘๖ คน ปรากฏว่ามีครูเพียง ๑๖ คนเท่านั้นที่สอน
 เฉพาะวิชาในหมวดสังคมศึกษาเพียงอย่างเดียว นอกนั้นต้องทำการสอนวิชาอื่น ๆ ด้วย ถึงปรากฏ
 รายละเอียดในตารางที่ ๑๕

ตารางที่ ๑๕

วิชาอื่น ๆ ที่ครูทำการสอนนอกจากวิชาสังคมศึกษา

วิชาที่สอน	จำนวน	ร้อยละ
๑. วิทยาศาสตร์	๑๒	๑๒.๕๐
๒. ภาษาไทย	๑๔	๑๔.๕๘
๓. ภาษาอังกฤษ	๑๓	๑๓.๕๔
๔. คณิตศาสตร์	๑๘	๑๘.๗๕
๕. ศิลปศึกษา	๑๑	๑๑.๔๖
๖. หัตถศึกษา	๕	๕.๓๘
๗. วิชาอนุภาษาค	๒	๒.๐๘
๘. วิชาลูกเสือ	๑	๑.๐๔

จากตารางที่ ๑๕ จะเห็นได้ว่า ครูที่ทำการสอนวิชาอื่น ๆ ทั่วๆไปมีครูถึง ร้อยละ ๑๘.๗๕ ที่สอนวิชาคณิตศาสตร์ รองลงมาได้แก่ครูสอนวิชาภาษาไทย คือร้อยละ ๑๔.๕๘ ครูร้อยละ ๑๓.๕๔ สอนวิชาภาษาอังกฤษ ครูร้อยละ ๑๒.๕๐ สอนวิชาวิทยาศาสตร์ และมีครูเป็นจำนวนน้อยที่สอนวิชา ลูกเสือและอนุภาษาค

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๖

ตำแหน่งหน้าที่ของครูสังคมศึกษา

ตำแหน่งหน้าที่	จำนวน	ร้อยละ
๑. ครูประจำชั้น	๓๔	๓๗.๐๘
๒. หัวหน้าสายวิชา	๒๔	๒๕.๐๐
๓. ผู้ช่วยครูใหญ่	๓	๓.๑๓
๔. ครูฝ่ายธุรการ	๑	๑.๐๔
๕. ครูผู้ปกครอง	๑๑	๑๑.๕๖
๖. ครูบรรณารักษ์	๑	๑.๐๔
๗. ครูใหญ่	—	—
๘. ไม่มีตำแหน่งอื่น	๑	๑.๐๔
๙. เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาของโรงเรียน	๑	๑.๐๔
๑๐. ครูหัวหน้าพยาบาลของโรงเรียน	๑	๑.๐๔

จากตารางที่ ๑๖ แสดงว่าครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่คือร้อยละ ๓๗.๐๘ มีตำแหน่งครูประจำชั้น รองลงมาคือร้อยละ ๒๕.๐๐ เป็นหัวหน้าสายวิชา ครูร้อยละ ๑๑.๕๖ เป็นครูผู้ปกครอง และครูเพียงส่วนน้อยมีตำแหน่งครูฝ่ายธุรการ ครูบรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาของโรงเรียน ครูหัวหน้าพยาบาลของโรงเรียน และไม่มีตำแหน่งอื่น ไม่มีครูคนใดเลยที่เป็นครูใหญ่

ตารางที่ ๑๗

เหตุผลของครูที่ชอบสอนวิชาสังคมศึกษา

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
๑. เป็นวิชาที่ให้ความรู้และความเข้าใจอันเป็นประโยชน์ ในการแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน	๔๓	๔๔.๓๘
๒. เป็นวิชาที่ช่วยในการฝึกทักษะด้านการสังเกต พิจารณา มีเหตุผล และวิธีแก้ปัญหา	๔๐	๔๑.๖๓
๓. เป็นวิชาที่มีความก้าวหน้าเกี่ยวกับเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต	๒๘	๓๐.๘๓
๔. เป็นวิชาที่น่าสนใจและเนื้อหาสนุกสนาน	๔๐	๔๑.๖๓
๕. ช่วยให้เกิดความเข้าใจในสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม	๕๘	๖๐.๘๒
๖. สอนควยใจรัก	๒๖	๒๗.๐๘
๗. ได้รับการฝึกหัดมาทางการสอนวิชาสังคมศึกษาโดยเฉพาะ	๒๐	๒๐.๘๓
๘. ไม่นักสอนวิชาอื่นนอกจากวิชาสังคมศึกษา	๖	๖.๒๕

จากตารางที่ ๑๗ แสดงว่าครูที่ชอบสอนวิชาสังคมศึกษาให้เหตุผลว่าเป็นวิชาที่มีความก้าวหน้าเกี่ยวกับเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต มากที่สุด ถึง ร้อยละ ๓๐.๘๓ รองลงมา ร้อยละ ๖๐.๘๒ ให้เหตุผลว่า ช่วยให้เกิดความเข้าใจในสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม ครูร้อยละ ๔๔.๓๘ ให้เหตุผลว่า เป็นวิชาที่ให้ความรู้และความเข้าใจอันเป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน และมีครูเพียงจำนวนน้อยที่ให้เหตุผลว่า ไม่นักสอนวิชาอื่นนอกจากวิชาสังคมศึกษา

ตารางที่ ๑๘

เหตุผลของครูที่ไม่ชอบสอนวิชาสังคมศึกษา

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
๑. ไม่นักสอนวิชาสังคมศึกษา	๕	๕.๒๑
๒. ไม่เคยสอนวิชาสังคมศึกษามาก่อน	๔	๔.๑๓
๓. ไม่ได้รับการฝึกเกี่ยวกับการสอนวิชาสังคมศึกษา	๖	๖.๒๕
๔. ไม่มีความรู้เกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษาพอที่จะสอนนักเรียนได้	๑	๑.๐๔
๕. ไม่สามารถสอนให้นักเรียนเข้าใจได้	๕	๕.๒๑
๖. ต้องเตรียมการสอนมาก	๑๐	๑๐.๔๒
๗. ต้องตรวจงานมากเพราะนักเรียนคนควาและทำงานส่งเสมอ	๕	๕.๒๑
๘. ต้องหาอุปกรณ์อยู่เสมอ	๕	๕.๒๑

จากตารางที่ ๑๘ แสดงว่า ครูที่ไม่ชอบสอนวิชาสังคมศึกษาให้เหตุผลว่า ต้องเตรียมการสอนมาก มีมากที่สุดถึง ร้อยละ ๑๐.๔๒ รองลงมาคือร้อยละ ๕.๒๑ ให้เหตุผลว่าต้องหาอุปกรณ์อยู่เสมอ และมีครูเป็นจำนวนน้อยที่ให้เหตุผลว่า ไม่มีความรู้เกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษาพอที่จะสอนนักเรียนได้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๕

สถานที่ประกอบการ เรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา

สถานที่	จำนวน	ร้อยละ
๑. หอสมุด	๕๑	๑๔.๗๕
๒. หอสังคมศึกษา	๒๕	๒๖.๐๔
๓. ชุมมสังคมศึกษา	๒๒	๒๒.๕๒
๔. มุมสังคมศึกษา	๕	๕.๓๘
๕. ไม่มีอะไรเลย	๒	๒.๐๘

จากตารางที่ ๑๕ จะเห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนมากมีห้องสมุดถึง ร้อยละ ๕๔.๗๕ รองลงมาคือร้อยละ ๒๖.๐๔ มีห้องสังคมศึกษาโดยเฉพาะ ร้อยละ ๒๖.๕๒ มีชุมนุมสังคมศึกษา และน้อยที่สุดคือร้อยละ ๒.๐๘ ไม่มีห้องประกอบการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาเลย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒๑

การรวมกิจกรรมในโรงเรียนของครูสังคมศึกษา

กิจกรรมที่ทำ	จำนวน	ร้อยละ
๑. รวมจัดทำรายงานสอน	๓๐	๓๑.๒๕
๒. รวมวางแผนงานกับครูใหญ่	๑๗	๑๗.๗๑
๓. ช่วยปรับปรุงโรงเรียน	๕๐	๕๒.๐๘
๔. รวมงานกับหัวหน้าสาขาวิชา	๕๕	๕๗.๒๙
๕. เป็นกรรมการที่ปรึกษา	๒๔	๒๕.๐๐
๖. เป็นกรรมการจัดทำประมวลการสอน	๑๐	๑๐.๔๒

จากตารางที่ ๒๑ แสดงให้เห็นว่า โอกาสที่ครูสังคมศึกษาเข้าร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนนั้นครูร้อยละ ๕๗.๒๙ มีโอกาสรวมงานกับหัวหน้าสาขาวิชา ครูร้อยละ ๕๒.๐๘ ช่วยปรับปรุงโรงเรียน ครูร้อยละ ๓๑.๒๕ รวมจัดทำรายงานสอน และครูเพียงจำนวนน้อยที่เป็นกรรมการจัดทำประมวลการสอน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒๒
การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียน

การเชิญวิทยากร	จำนวน	ร้อยละ
๑. ประมาณเดือนละครั้ง	-	-
๒. ประมาณเดือนละครั้ง	๑๘	๑๘.๓๘
๓. ประมาณปีละครั้ง	๒๒	๒๒.๘๒
๔. ไม่เคยเชิญเลย	๕๕	๕๗.๒๘

จากตารางที่ ๒๒ แสดงให้เห็นว่าครูผู้ศึกษามากที่สุดถึงร้อยละ ๕๗.๒๘ ไม่เคยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียนเลย รองลงมาคือร้อยละ ๒๒.๘๒ เคยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียนประมาณปีละครั้ง ครูร้อยละ ๑๘.๓๘ เคยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียนประมาณเดือนละครั้ง และไม่มีครูผู้ศึกษาคณาใดเลยที่เชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียนเดือนละครั้ง

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒๓

การพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่

การไปศึกษานอกสถานที่	จำนวน	ร้อยละ
๑. ประมาณเดือนละครั้ง	—	—
๒. ประมาณเทอมละครั้ง	๒๒	๒๒.๕๒
๓. ประมาณปีละครั้ง	๔๖	๔๗.๕๒
๔. ไม่เคยเลย	๒๔	๒๔.๑๖

จากตารางที่ ๒๓ จะเห็นได้ว่า ครูสังกัดศึกษาส่วนใหญ่นักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ปีละครั้ง มีถึงร้อยละ ๔๗.๕๒ รองลงมาคือร้อยละ ๒๔.๑๖ ไม่เคยพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่เลย ครูร้อยละ ๒๒.๕๒ เคยพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ประมาณเทอมละครั้งและไม่มีครูสังกัดศึกษาคณิศเลยพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่เดือนละครั้ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒๔

เหตุผลที่ครูสังคมนตรีศึกษาพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
๑. ช่วยให้นักเรียนเห็นของจริง เพื่อจะได้เข้าใจดีขึ้นมาก	๘๒	๘๕.๘๒
๒. ช่วยให้นักเรียนสนใจวิชาสังคมนตรีศึกษามากขึ้น	๕๓	๕๕.๒๑
๓. ไม่มีประโยชน์	—	—
๔. เป็นการให้ประสบการณ์ตรงแก่นักเรียน	๓๙	๘๒.๒๙

จากตารางที่ ๒๔ แสดงว่า เหตุผลที่ครูสังคมนตรีศึกษาส่วนใหญ่พานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่นั้นมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมีครูร้อยละ ๘๕.๘๒ ให้เหตุผลว่า เพราะช่วยให้นักเรียนเห็นของจริง เพื่อจะได้เข้าใจดีขึ้นมาก รองลงมาคือร้อยละ ๘๒.๒๙ ให้เหตุผลว่าเป็นการให้ประสบการณ์ตรงแก่นักเรียน ครูร้อยละ ๕๕.๒๑ ให้เหตุผลว่า ช่วยให้นักเรียนสนใจวิชาสังคมนตรีศึกษามากขึ้น ไม่มีครูสังคมนตรีศึกษาคนใดเลยที่เห็นว่าพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่นั้นไม่มีประโยชน์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒๕

ปัญหาการทำงานร่วมกับเพื่อนของครูสังคัมศึกษา

ปัญหาของการทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
๑. เขากับเพื่อนไม่ได้	๑	๑.๐๔
๒. ไม่ได้ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร	๒๗	๒๘.๑๓
๓. ไม่มีปัญหาเลย	๖๘	๗๐.๘๓

จากตารางที่ ๒๕ จะเห็นได้ว่า การทำงานร่วมกับเพื่อนของครูสังคัมศึกษาส่วนใหญ่คือ ร้อยละ ๗๐.๘๓ ไม่มีปัญหาใด ๆ เลย รองลงมาคือร้อยละ ๒๘.๑๓ มีปัญหาเพราะไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร มีครูร้อยละ ๑.๐๔ มีปัญหาเพราะว่าเขากับเพื่อนไม่ได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒๖

ความช่วยเหลือที่ครูสังคมนตรีศึกษาต้องการ

ความช่วยเหลือ	จำนวน	ร้อยละ
๑. คานวิชาการ	๑๔	๑๔.๕๘
๒. คานวิธีสอน	๑๑	๑๑.๕๖
๓. คานการวัดผล	๘	๘.๓๓
๔. คานการสร้างและการใช้อุปกรณ์	๔๓	๔๔.๘๐
๕. ทุกคาน	๒๐	๒๐.๘๓

จากตารางที่ ๒๖ ครูสังคมนตรีศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ ๔๔.๘๐ ต้องการความช่วยเหลือด้านการสร้างและการใช้อุปกรณ์ รองลงมาคือร้อยละ ๒๐.๘๓ ต้องการความช่วยเหลือในทุกคาน ครูร้อยละ ๑๔.๕๘ ต้องการความช่วยเหลือคานวิชาการ และมีครูเพียงส่วนน้อยที่ต้องการให้ช่วยเหลือในคานการวัดผล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒๗
หนังสือที่ครูใจคนควาประกอบการสอน

ประเภทหนังสือ	จำนวน	รอยละ
๑. วารสารทางการศึกษา	๑๗	๑๗.๗๑
๒. หนังสืออ้างอิงสารคดี	๒๕	๒๕.๐๔
๓. หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และบทความต่าง ๆ	๓๔	๔๐.๖๓
๔. แบบเรียนสังคมศึกษาชั้นต่าง ๆ	๕๖	๕๘.๓๓
๕. คู่มือครู	๒๔	๓๐.๒๑
๖. เอกสารจากหน่วยราชการและองค์การ	๑๔	๑๔.๗๔

จากตารางที่ ๒๗ แสดงว่าครูสังคมศึกษาส่วนมากคือรอยละ ๕๘.๓๓ ใช้แบบเรียนสังคมศึกษาชั้นต่าง ๆ คนควาประกอบการสอน รองลงมาคือรอยละ ๔๐.๖๓ อ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และบทความต่าง ๆ ประกอบการสอน ครูรอยละ ๓๐.๒๑ ใช้คู่มือครูประกอบการสอน มีครูเพียงจำนวนน้อยคือรอยละ ๑๗.๗๑ เท่านั้นที่ใช้วารสารทางการศึกษาประกอบการสอนวิชาสังคมศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒๘

วิธีการที่ครูสังคมนาหาความรู้เพิ่มเติม

วิธีการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
๑. อ่านหนังสือและคนควาในทองสมุก	๕๓	๕๖.๘๘
๒. ฟังวิทยุ	๒๘	๓๐.๘๓
๓. กูโทรทัศน์	๕๓	๕๕.๒๑
๔. ภาพยนตร์	๔๓	๔๕.๓๕
๕. ฟังคำบรรยายและอภิปรายจากวิทยากร	๓๓	๓๔.๕๔
๖. มีโอกาสไปปฏิบัติงานและศึกษาต่อ	๑๕	๑๕.๖๓

จากตารางข้างตน จะเห็นได้ว่า ครูสังคมนาหาความรู้มากกว่าร้อยละ ๕๐ หาความรู้เพิ่มเติมด้วยการอ่านหนังสือและคนควาในทองสมุก ฟังวิทยุ กูโทรทัศน์ และครูเพียงจำนวนน้อยที่หาความรู้เพิ่มเติมด้วยการไปปฏิบัติงานและศึกษาต่อ ฟังคำบรรยายและอภิปรายจากวิทยากร

ในจำนวนครูสังคมนา ๕๖ คน มีโอกาสได้ไปปฏิบัติงานและศึกษาต่อเพียง ๑๕ คน หรือร้อยละ ๑๕.๖๓ เท่านั้น คือมีโอกาสได้ไปปฏิบัติงานต่างประเทศ ๑ คน คือ สหรัฐอเมริกา ส่วนการลาศึกษาภายในประเทศมีเพียง ๑๔ คน หรือร้อยละ ๑๔.๕๔

ตารางที่ ๒๘

ค่าเฉลี่ยน้ำหนักของการใช้วิธีการสอนของครูสังกัดศึกษา

วิธีการสอน	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
๑. อธิบายตามเนื้อหาในแบบเรียน	๔.๒๖	มาก
๒. ให้นักเรียนจดตามคำบรรยาย	๓.๐๓	ปานกลาง
๓. ให้นักเรียนอ่านบทเรียนล่วงหน้าและครูอธิบายประกอบ	๓.๒๑	ปานกลาง
๔. ครูอธิบายบทเรียนประกอบการใช้อุปกรณ์	๓.๒๘	ปานกลาง
๕. ให้นักเรียนมารายงานหน้าชั้น	๒.๗๕	ปานกลาง
๖. ให้นักเรียนอ่านบทเรียนทีละตอนแล้วครูอธิบายประกอบ	๒.๑๓	น้อย
๗. ครูอธิบายบทเรียนแล้วให้นักเรียนหาความรู้เพิ่มเติม	๓.๒๕	ปานกลาง
๘. ให้นักเรียนอภิปราย	๒.๗๐	ปานกลาง

จากตารางที่ ๒๘ จะเห็นว่าวิธีการสอนที่มีแนวโน้มว่าครูใช้บ่อยครั้งได้แก่ การอธิบายตามเนื้อหาในแบบเรียน ส่วนวิธีการสอนที่มีแนวโน้มว่าครูใช้ในบางบทเรียน ได้แก่ การให้นักเรียนจดตามคำบรรยาย ให้นักเรียนอ่านบทเรียนล่วงหน้า และครูอธิบายประกอบ ครูอธิบายบทเรียนประกอบการใช้อุปกรณ์ ให้นักเรียนมารายงานหน้าชั้น ครูอธิบายบทเรียนแล้วให้นักเรียนหาความรู้เพิ่มเติม ให้นักเรียนอภิปราย และวิธีการสอนที่มีแนวโน้มว่าครูใช้น้อยครั้งนั้น คือ ให้นักเรียนอ่านบทเรียนทีละตอนแล้วครูอธิบายประกอบ

ตารางที่ ๓๐

โอกาสที่ครูสังคมนตรีศึกษาให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น

โอกาสที่แสดงความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
๑. บ่อยครั้ง	๗๖	๗๕.๑๗
๒. นาน ๆ ครั้ง	๒๐	๒๐.๘๓
๓. ไม่เคยเลย	-	-

จากตารางที่ ๓๐ จะเห็นได้ว่า ครูสังคมนตรีศึกษาส่วนใหญ่เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นบ่อยครั้งถึงร้อยละ ๗๕.๑๗ ส่วนครูร้อยละ ๒๐.๘๓ นั้นครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นนาน ๆ ครั้ง ไม่มีครูสังคมนตรีศึกษาคนใดเลยที่ไม่ยอมเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓๑

สิ่งที่ครูต้องการในการเสริมสร้างความก้าวหน้าในอาชีพ

ความต้องการ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ศึกษาต่อ	๒๑	๒๓.๕๔
๒. เข้าร่วมการอบรม	๑๗	๑๗.๗๑
๓. การนิเทศการศึกษา	๕	๕.๒๑
๔. อ่านหนังสือและค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง	๑๓	๑๓.๕๔
๕. ตั้งใจเกตุการสอนและเยี่ยมเยียนครูโรงเรียนอื่น	๖	๖.๖๕
๖. การประชุมพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครู สังคมศึกษาในโรงเรียน	๑๒	๑๒.๕๐
๗. หนังสืงหรือเอกสารทางวิชาการ	๒๐	๒๐.๘๓

ครูส่วนใหญ่ถึง ร้อยละ ๒๓.๕๐ ต้องการเสริมสร้างความก้าวหน้าในอาชีพด้วยการศึกษาต่อ รองลงมาคือร้อยละ ๒๐.๘๓ เสริมสร้างความก้าวหน้าด้วยการ หนังสืงหรือเอกสารทาง วิชาการ ครูร้อยละ ๑๗.๗๑ ต้องการเข้าร่วมการอบรม ครูร้อยละ ๑๓.๕๔ ต้องการเสริมสร้าง ความก้าวหน้าด้วยการอ่านหนังสือและค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง และมีครูเพียงจำนวนน้อยที่ ต้องการเสริมสร้าง ความเจริญก้าวหน้าทางอาชีพจากกการนิเทศการศึกษา

ตารางที่ ๓๖

การตั้ง วัตถุประสงค์ในการสอนสังคมศึกษา

การตั้งวัตถุประสงค์	จำนวน	ร้อยละ
๑. ทุกชั่วโมง	๖๖	๖๔.๕๘
๒. บางชั่วโมง	๒๗	๒๘.๑๓
๓. ครั้งเดียวเมื่อเปิดภาคเรียน	๗	๗.๒๕
๔. ไม่เคยตั้งวัตถุประสงค์เลย	—	—

จากตารางที่ ๓๖ แสดงว่าในการสอนวิชาสังคมศึกษา ครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่คือร้อยละ ๖๔.๕๘ ตั้งวัตถุประสงค์ในการสอนไว้ทุกชั่วโมง รองลงมาคือร้อยละ ๒๘.๑๓ ตั้งวัตถุประสงค์ในการสอนไว้บางชั่วโมง ครูร้อยละ ๗.๒๕ ตั้งวัตถุประสงค์ในการสอนครั้งเดียวเมื่อเปิดภาคเรียน ไม่มีครูสังคมศึกษาคนใดที่ไม่เคยตั้งวัตถุประสงค์ในการสอนเลย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓๓

การเริ่มต้นในการสอนแต่ละชั่วโมงของครูสังคมศึกษา

การเริ่มต้น	จำนวน	ร้อยละ
๑. เริ่มบทเรียนทันที	๒	๒.๐๘
๒. เราความสนใจนักเรียนก่อนนำเข้าสู่บทเรียน	๔๑	๔๒.๗๑
๓. ให้นักเรียนออกมารายงานงานสำคัญประจำวัน	๒	๒.๒๕
๔. ชมทบทวนบทเรียนก่อนลงมือสอน	๔๗	๔๘.๘๖

จากตารางที่ ๓๓ จะเห็นได้ว่า ในการเริ่มต้นการสอนแต่ละชั่วโมง ครูสังคมศึกษา ส่วนใหญ่คือร้อยละ ๔๘.๘๖ จะเริ่มต้นการสอนโดยทบทวนบทเรียนก่อนลงมือสอน รองลงมาคือ ครูร้อยละ ๔๒.๗๑ จะเริ่มต้นการสอนโดยเราความสนใจนักเรียนก่อนนำเข้าสู่บทเรียน ครึ่งเพียง ส่วนน้อยเท่านั้นจะเริ่มต้นการสอนโดยให้นักเรียนออกมารายงานงานสำคัญประจำวัน และเริ่มบทเรียนทันที

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓๘

การสอนวิชาสังคัมศึกษาให้สัมพันธ์กับวิชาในหมวดต่าง ๆ

หมวดวิชา	จำนวน	ร้อยละ
๑. ภาษาไทย	๔๘	๕๐.๐๐
๒. ภาษาอังกฤษ	๑๕	๑๕.๓๘
๓. วิทยาศาสตร์	๓๑	๓๒.๒๙
๔. คณิตศาสตร์	๕	๕.๑๐
๕. ศิลปศึกษา	๒๒	๒๒.๙๒
๖. หัตถศึกษา	๖	๖.๒๕
๗. สัมพันธ์กันทุกหมวดวิชา	๔๒	๔๓.๓๕
๘. ไม่สัมพันธ์กับวิชาใดเลย	๑	๑.๐๔

จากตารางที่ ๓๘ จะเห็นได้ว่า ครูสังคัมศึกษาส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ ๕๐.๐๐ สอนวิชาสังคัมศึกษาให้สัมพันธ์กับวิชาภาษาไทย รองลงมาคือ ร้อยละ ๔๓.๓๕ ครูสังคัมศึกษาสอนวิชาให้สัมพันธ์กันทุกหมวดวิชา ครูร้อยละ ๒๒.๙๒ สอนวิชาสังคัมศึกษาให้สัมพันธ์กับวิชาศิลปศึกษา และครูเพียงส่วนน้อย เท่านั้นที่เห็นว่าสอนวิชาสังคัมศึกษาไม่สัมพันธ์กับวิชาใดเลย

ตารางที่ ๓๕
การจัดลำดับเนื้อหาในการสอนสังคมศึกษา

การจัดลำดับ	จำนวน	ร้อยละ
๑. สอนตามลำดับเนื้อหาในบทเรียน	๕๐	๔๑.๖๗
๒. สอนตามความเหมาะสมของเหตุการณ์	๕๑	๔๒.๗๑
๓. สอนตามความต้องการและข้อเสนอแนะของนักเรียน	๒	๒.๐๘
๔. สอนตามการพิจารณาของครู	๑๓	๑๓.๕๔

จากตารางข้างต้นนี้ แสดงให้เห็นว่าครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่จะจัดลำดับเนื้อหาในการสอนโดยสอนตามความเหมาะสมของเหตุการณ์ ซึ่งมีมากที่สุดถึงร้อยละ ๔๒.๗๑ รองลงมาคือร้อยละ ๔๑.๖๗ สอนตามลำดับเนื้อหาในบทเรียน ครูร้อยละ ๑๓.๕๔ เห็นว่าสอนตามการพิจารณาของครู และมีครูเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่เห็นว่า การจัดลำดับเนื้อหาในการสอนนั้นต้องสอนตามความต้องการและข้อเสนอแนะของนักเรียน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓๖

การให้การบ้านหรือแบบฝึกหัดของครูสังคัมศึกษา

การให้การบ้าน	จำนวน	ร้อยละ
๑. ทุกครั้งหลังการสอนแต่ละชั่วโมง	๑๐	๑๐.๔๒
๒. ทุกครั้งเมื่อจบบทเรียนหนึ่ง ๆ	๕๑	๕๓.๑๓
๓. เฉพาะตอนที่สำคัญ	๓๑	๓๒.๒๘
๔. ก่อนจะมีการสอบ	๔	๔.๑๓
๕. ไม่ได้ให้เลย	-	-

จากตารางที่ ๓๖ แสดงให้เห็นว่าครูสังคัมศึกษาส่วนใหญ่ให้การบ้านหรือแบบฝึกหัดวิชาสังคัมศึกษาแก่นักเรียนทุกครั้งเมื่อจบบทเรียนหนึ่ง ๆ ซึ่งมีจำนวนมากที่สุดถึงร้อยละ ๕๓.๑๓ รองลงมาคือร้อยละ ๓๒.๒๘ ครูสังคัมศึกษาให้การบ้านหรือแบบฝึกหัดแก่นักเรียนเฉพาะตอนที่สำคัญ ไม่มีครูสังคัมศึกษาคณใดที่ไม่ได้ให้การบ้านหรือแบบฝึกหัดวิชาสังคัมศึกษาแก่นักเรียนเลย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓๗

ค่าเฉลี่ยน้ำหนักของการใช้อุปกรณ์การสอนของครูผู้สอน

อุปกรณ์การสอน	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
๑. แผนภูมิ	๓.๑๔	ปานกลาง
๒. รูปภาพ	๒.๕๘	ปานกลาง
๓. บัตรคำ	๑.๕๕	ไม่ใช่เลย
๔. ของจริง	๒.๕๘	น้อย
๕. หุ่นจำลอง	๒.๐๐	น้อย
๖. ภาพนิ่ง สไลด์ फिल्मสตริป	๑.๓๓	ไม่ใช่เลย
๗. เทป	๑.๓๔	ไม่ใช่เลย
๘. จานเสียง	๑.๓๑	ไม่ใช่เลย
๙. ภาพยนตร์	๑.๒๘	ไม่ใช่เลย
๑๐. สิ่งพิมพ์ เอกสารต่าง ๆ	๓.๐๘	ปานกลาง

จากตารางที่ ๓๗ จะเห็นว่าอุปกรณ์การสอนที่มีแนวโน้มว่าครูใช้ในบางครั้งได้แก่ แผนภูมิ รูปภาพ สิ่งพิมพ์และเอกสารต่าง ๆ อุปกรณ์การสอนที่มีแนวโน้มว่าครูใช้น้อยครั้งได้แก่ บัตรคำ ของจริง หุ่นจำลอง อุปกรณ์การสอนที่มีแนวโน้มว่าครูไม่ได้ใช้เลยได้แก่ ภาพนิ่ง สไลด์ फिल्मสตริป เทป จานเสียง ภาพยนตร์ แสดงว่าครูใช้อุปกรณ์การสอนน้อย

ตารางที่ ๓๘

ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับความสนใจของนักเรียนในการจัดกิจกรรม

ความสนใจ	จำนวน	ร้อยละ
๑. มากที่สุด	๕	๕.๓๘
๒. มาก	๔๑	๔๒.๗๑
๓. ปานกลาง	๓๗	๓๘.๕๔
๔. น้อย	๕	๕.๓๘
๕. ไม่สนใจเลย	—	—

จากตารางที่ ๓๘ แสดงว่าความเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับความสนใจของนักเรียนในการจัดกิจกรรมประกอบการเรียน ครูส่วนใหญ่ร้อยละ ๔๒.๗๑ เห็นว่านักเรียนมีความสนใจในกิจกรรมมาก รองลงมาคือร้อยละ ๓๘.๕๔ เห็นว่านักเรียนมีความสนใจในกิจกรรมปานกลาง และไม่มีครูผู้สอนคนใดเลยที่เห็นว่าการจัดกิจกรรมที่ครูผู้สอนจัดขึ้น

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓๕

การเตรียมการสอนวิชาสังคมศึกษา

การเตรียมการสอน	จำนวน	ร้อยละ
๑. เตรียมอย่างใดทุกครั้งที่	๓๔	๓๕.๔๒
๒. เตรียมก็ไปอย่างไร้ครั้งแล้วแต่โอกาส	๕๔	๕๖.๒๕
๓. เตรียมน้อยเพราะไม่ค่อยมีเวลา	๑	๑.๐๔
๔. ไม่ต้องเตรียมเพราะสอนชำนาญแล้ว	๑	๑.๐๔

จากตารางที่ ๓๕ จะเห็นว่าครูสังคมศึกษาส่วนมากถึง ร้อยละ ๕๖.๒๕ เตรียมการสอนก็ไปอย่างไร้ครั้งแล้วแต่โอกาส รองลงมาคือร้อยละ ๓๕.๔๒ เตรียมอย่างใดทุกครั้งที่ ร้อยละ ๑.๐๔ เตรียมการสอนน้อยเพราะไม่ค่อยมีเวลา มีครูเป็นส่วนน้อยที่เห็นว่าไม่ต้องเตรียมการสอนเพราะสอนชำนาญแล้ว

ค. ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๕๐
 ความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
๑. เนื้อหาวิชาากเกินไป	๒๒	๒๒.๘๒
๒. เนื้อหาวิชาจ้งไป	๘	๘.๓๓
๓. เนื้อหาวิชาพอ เหมาะแก่ีแล้ว	๒๔	๒๔.๐๐
๔. เนื้อหาของหลักสูตรจ้กักิจกรรมไคยาก	๓๓	๓๔.๓๘
๕. มีเนื้อหาซ้ำกัน	๓๕	๓๖.๕๖
๖. หลักสูตรกับคะแนนไม่สมคูลยกัน	๒๔	๒๔.๐๐
๗. หลักสูตรบางตอนไม่เหมาะสมกับนักเรียน (เช่นยากหรือ้งายเกินไป)	๒๗	๒๘.๑๓
๘. หลักสูตรบางตอนล้าสมัย	๒	๒.๐๘

จากตารางที่ ๕๐ แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาสังคมศึกษานั้น ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๓๖.๕๖ มีความเห็นว่าหลักสูตรมีเนื้อหาซ้ำกัน รองลงมาคือร้อยละ ๓๔.๓๘ มีความเห็นว่าเนื้อหาของหลักสูตรจ้กักิจกรรมไคยาก ครูร้อยละ ๒๘.๑๓ มีความเห็นว่าหลักสูตรบางตอนไม่เหมาะสมกับนักเรียน (เช่นยากหรือ้งายเกินไป) มีครูเพียงจำนวนน้อยที่เห็นว่า หลักสูตรบางตอนล้าสมัย

ตารางที่ ๔๑

ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาการสอนสังคมศึกษา

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
๑. ขาดความมั่นใจในความรู้ของตน	๖	๖.๒๕
๒. ขาดเทคนิคการสอนที่ดี	๒๒	๒๒.๕๒
๓. ขาดอุปกรณ์การสอน	๓๔	๓๓.๐๘
๔. ไม่มีแหล่งคนควาเพิ่มเติม	๓๗	๓๘.๕๔
๕. ไม่รู้จักวิธีวัดผล	๕	๕.๒๑
๖. เวลาเรียนของนักเรียนมีจำกัด	๓๗	๓๘.๕๔

จากตารางที่ ๔๑ จะเห็นได้ว่าครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๓๓.๐๘ มีความเห็นว่าปัญหาสำคัญในการสอนวิชาสังคมศึกษาคือขาดอุปกรณ์การสอน รองลงมาคือร้อยละ ๓๘.๕๔ มีความเห็นว่าปัญหาในการสอนคือ ไม่มีแหล่งคนควาเพิ่มเติม เวลาเรียนของนักเรียนมีจำกัด ครูร้อยละ ๒๒.๕๒ มีความเห็นว่าปัญหาในการสอนคือขาดเทคนิคในการสอนที่ดี และมีครูเพียงจำนวนน้อยที่เห็นว่า มีปัญหาเพราะครูไม่รู้จักวิธีวัดผล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๘๒

ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอน

การใช้อุปกรณ์	จำนวน	ร้อยละ
๑. ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนดีขึ้น	๓๘	๘๑.๖๕
๒. ช่วยให้นักเรียนเข้าใจแต่เสียเวลา	๑๘	๑๘.๓๕
๓. ไม่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจดีขึ้นเลย	—	—
๔. การทำอุปกรณ์สิ้นเปลืองไม่ได้รับประโยชน์เท่าที่ควร	—	—
๕. วัสดุแล้วทำให้นักเรียนไม่เป็นระเบียบ	—	—

จากตารางที่ ๘๒ แสดงว่าความคิดเห็นของครูผู้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์
 ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๘๑.๖๕ มีความเห็นว่าอุปกรณ์ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียน
 ครูร้อยละ ๑๘.๓๕ เห็นว่าช่วยให้นักเรียนเข้าใจแต่เสียเวลา ไม่มีครูผู้ศึกษาค้นคว้า
 ที่มีความเห็นว่าอุปกรณ์การสอนไม่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจดีขึ้นเลย การทำอุปกรณ์สิ้นเปลืองไม่
 ได้รับประโยชน์เท่าที่ควร อุปกรณ์การสอนแล้วทำให้นักเรียนไม่เป็นระเบียบ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๔๓

ปัญหาในการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
๑. อุปกรณ์ของโรงเรียนมีไม่พอ	๓๓	๘๐.๒๑
๒. โรงเรียนมีอุปกรณ์ไม่ทันสมัย	๔๔	๔๕.๘๓
๓. โรงเรียนไม่สนับสนุนการใช้อุปกรณ์การสอน	๔	๔.๑๓
๔. ครูต้องจ่ายเงินส่วนตัวซื้ออุปกรณ์ใช้	๑๑	๑๑.๔๖
๕. ครูไม่ชอบทำอุปกรณ์เพราะไม่จำเป็น	๕	๕.๒๑
๖. ไม่มีเวลาเตรียมอุปกรณ์	๒๑	๒๑.๘๘
๗. ไม่มีปัญหาใด ๆ ในการใช้อุปกรณ์	๑๓	๑๓.๕๔
๘. โรงเรียนมีอุปกรณ์แต่ไม่ยอมให้ครูใช้	๒	๒.๐๘

จากตารางที่ ๔๓ แสดงให้เห็นว่าครูส่วนใหญ่ร้อยละ ๘๐.๒๑ มีปัญหาในการใช้อุปกรณ์การสอนเนื่องจากอุปกรณ์การสอนของโรงเรียนมีไม่พอ รองลงมาคือร้อยละ ๔๕.๘๓ โรงเรียนมีอุปกรณ์ไม่ทันสมัย ครูร้อยละ ๒๑.๘๘ มีปัญหาเนื่องจากไม่มีเวลาเตรียมอุปกรณ์ มีครูเพียงจำนวนน้อยที่มีปัญหาเนื่องจากครูไม่ชอบทำอุปกรณ์เพราะไม่จำเป็น โรงเรียนไม่สนับสนุนการใช้อุปกรณ์การสอน และโรงเรียนมีอุปกรณ์แต่ไม่ยอมให้ครูใช้ คิดเป็นร้อยละ ๕.๒๑, ๔.๑๓ และ ๒.๐๘ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔๔

ความคิดเห็นของครูเมื่อสอนจบแต่ละชั่วโมง

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
๑. คิดปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้นกว่าเก่าเสมอ	๔๕	๔๖.๘๓
๒. กังวลใจว่านักเรียนจะไม่เข้าใจบทเรียน	๔๑	๔๒.๓๑
๓. รู้สึกว่าสอนเสร็จตามหน้าที่ครูแล้ว	๑	๑.๐๔
๔. แน่ใจว่านักเรียนเข้าใจดีแล้ว	๕	๕.๑๐

จากตารางที่ ๔๔ จะเห็นว่าครูสังกัดศึกษาส่วนใหญ่อายุร้อยละ ๔๖.๘๓ มีความเห็นว่าเมื่อสอนจบแต่ละชั่วโมงแล้วคิดปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้นกว่าเก่าเสมอ รองลงมาคือร้อยละ ๔๒.๓๑ มีความกังวลใจว่านักเรียนจะไม่เข้าใจบทเรียน และมีครูสังกัดศึกษาเพียงจำนวนน้อยที่มีความเห็นว่าได้สอนเสร็จตามหน้าที่ครูแล้ว

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๔๕

ปัญหาในการจัดกิจกรรมของครูสังคัมศึกษา

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
๑. ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร	๗	๗.๒๘
๒. นักเรียนให้ความสนใจน้อย	๑๔	๑๔.๕๘
๓. เป็นการเพิ่มภาระแก่ครู	๓	๓.๑๓
๔. ขาดความร่วมมือจากชุมชนภายนอก	๕	๕.๓๘
๕. ขาดอุปกรณ์และแหล่งคนควา	๔๐	๔๑.๖๓
๖. ไม่มีเวลาพอในการจัดกิจกรรม	๒๓	๒๓.๕๖

จากตารางที่ ๔๕ แสดงให้เห็นว่าครูสังคัมศึกษาส่วนใหญ่คือร้อยละ ๔๑.๖๓ มีปัญหาในการจัดกิจกรรมเพราะขาดอุปกรณ์และแหล่งคนควา รองลงมาคือร้อยละ ๒๓.๕๖ มีปัญหาเพราะไม่มีเวลาพอในการจัดกิจกรรม ครูร้อยละ ๑๔.๕๘ มีปัญหาเพราะนักเรียนให้ความสนใจน้อย และมีครูเพียงจำนวนน้อยที่เห็นว่าการจัดกิจกรรมเป็นการเพิ่มภาระแก่ครู

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๘๖

วิธีที่ครูใช้วัดผลการเรียนวิชาสังคมศึกษา

วิธีวัดผล	จำนวน	ร้อยละ
๑. ใช้ทดสอบแบบปรนัย	๓๐	๓๑.๒๕
๒. ใช้ทดสอบแบบอัตนัย	๒๓	๒๓.๘๖
๓. ใช้ทั้งแบบปรนัยและอัตนัยปนกัน	๓๖	๓๘.๑๓
๔. ให้นักเรียนตอบปากเปล่า	๔๕	๔๖.๘๘
๕. ให้นักเรียนทำรายงาน	๖๘	๗๐.๘๓
๖. ให้นักเรียนทำงานหลายชิ้นแล้วรวบรวมคะแนนเอง	๖	๖.๒๕

จากตารางที่ ๘๖ จะเห็นว่าครูส่วนใหญ่ถึงร้อยละ ๗๐.๑๓ ใช้ข้อทดสอบทั้งแบบปรนัยและอัตนัยปนกัน รองลงมาคือครูร้อยละ ๓๐.๘๓ ใช้วิธีทดสอบโดยให้นักเรียนทำรายงาน ครูร้อยละ ๒๖.๘๘ ให้นักเรียนตอบปากเปล่า มีครูเพียงจำนวนน้อยที่ใช้วิธีทดสอบโดยให้นักเรียนทำงานหลายชิ้นแล้วรวบรวมคะแนนเอง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๔๗

ปัญหาที่ครูประสบในการวัดผลวิชาสังคมศึกษา

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
๑. สร้างแบบทดสอบไม่ได้	๗	๗.๒๙
๒. ไม่มีความรู้เรื่องการวัดผลแบบใหม่	๒๖	๒๖.๕๒
๓. ขาดวัสดุและอุปกรณ์ในการสร้างแบบสอบถาม	๓๔	๓๕.๔๒
๔. มีปัญหาในการตรวจให้คะแนน	๑๓	๑๓.๕๔
๕. ไม่มีปัญหาใด ๆ เลย	๓๙	๔๐.๒๓

จากตารางนี้ จะเห็นว่า ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๔๐.๒๓ ไม่มีปัญหาใด ๆ เลยในการวัดผล รองลงมาคือครูร้อยละ ๓๕.๔๒ มีปัญหาในการวัดผลเพราะขาดวัสดุอุปกรณ์ในการสร้างแบบสอบถาม ครูร้อยละ ๒๖.๕๒ มีปัญหาเพราะไม่มีความรู้เรื่องการวัดผลแบบใหม่ มีครูเป็นจำนวนน้อยที่ประสบปัญหาเพราะสร้างแบบสอบถามไม่ได้

ตารางที่ ๔๘

แยกประเภทของประมวลการสอนที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

ประเภทของประมวลการสอน	จำนวน	ร้อยละ
๑. กระทรวงศึกษาธิการ	๖๓	๖๕.๖๓
๒. เขตการศึกษา	๑๕	๑๕.๖๓
๓. จังหวัดที่โรงเรียนตั้งอยู่	-	-
๔. ครูสังคัมศึกษาในโรงเรียนช่วยกันทำ	๘	๘.๓๒
๕. ครูแต่ละคนทำเอง	๑๐	๑๐.๔๒

จากตารางนี้แสดงว่า ประมวลการสอนวิชาสังคัมศึกษาที่ครูสังคัมศึกษาใช้อยู่นั้น ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๖๕.๖๓ ใช้ประมวลการสอนของกระทรวงศึกษาธิการ รองลงมาคือร้อยละ ๑๕.๖๓ ใช้ประมวลการสอนที่เขตการศึกษาจัดทำขึ้น ไม่มีครูสังคัมศึกษาค้นใดเลยที่ใช้ประมวลการสอนที่จังหวัดจัดทำขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๔๕

ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับแบบเรียนวิชาสังคมศึกษา

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
๑. ยากเกินไปไม่เหมาะสมกับชั้นเรียน	๒	๒.๐๘
๒. เนื้อหาไม่ละเอียดพอ	๔๔	๔๕.๘๓
๓. ไม่มีคำถามท้ายบทและกิจกรรมที่ดี	๕๐	๕๒.๐๘
๔. ล้าสมัยไม่ทันกับเหตุการณ์	๔๔	๔๕.๘๓
๕. ก็อยู่แล้วกับสภาพปัจจุบัน	๑๓	๑๓.๕๔

จากตารางที่ ๔๕ แสดงให้เห็นว่า ครูสังคมศึกษาร้อยละ ๕๒.๐๘ เห็นว่าแบบเรียนไม่มีคำถามท้ายบทและกิจกรรมที่ดี รองลงมาคือร้อยละ ๔๕.๘๓ เห็นว่าเนื้อหาไม่ละเอียดพอล้าสมัยไม่ทันกับเหตุการณ์ มีครูเป็นจำนวนน้อยที่ให้ความเห็นว่าแบบเรียนวิชาสังคมศึกษายากเกินไปไม่เหมาะสมกับชั้นเรียน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๕๐

วิธีแก้ไขปัญหาเมื่อสอนไม่ทันตามหลักสูตร

วิธีการ	จำนวน	ร้อยละ
๑. อธิบายเรื่องนั้นย่อ ๆ ให้นักเรียนฟัง	๔๘	๕๑.๐๔
๒. ให้นักเรียนไปอ่านควยตนเอง เป็นการบ้าน	๒๘	๒๘.๑๓
๓. ตักเรื่องนั้นทิ้งไปโดยไม่ออกข้อสอบ	๑	๑.๐๔
๔. หาเวลาสอนเพิ่มเติม	๘๕	๘๘.๕๔

จากตารางที่ ๕๐ จะเห็นว่าครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๘๘.๕๔ แก้ปัญหาโดยการหาเวลาสอนเพิ่มเติม รองลงมาคือร้อยละ ๕๑.๐๔ ใช้วิธีอธิบายเรื่องนั้นย่อ ๆ ให้นักเรียนฟัง ครูร้อยละ ๒๘.๑๓ ใช้วิธีการแก้ปัญหาโดยการให้นักเรียนไปอ่านควยตนเอง เป็นการบ้าน มีครูเพียงส่วนน้อยที่ใช้วิธีแก้ปัญหาโดยตัก เรื่องนั้นทิ้งไปโดยไม่ออกข้อสอบ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๕๑

แหล่งที่ครูขอความช่วยเหลือเมื่อประสบปัญหาในการสอน

แหล่งของความช่วยเหลือ	จำนวน	ร้อยละ
๑. อาจารย์ใหญ่	๑๔	๑๔.๕๘
๒. หัวหน้าสายวิชาสังคมศึกษา	๕๔	๕๖.๒๕
๓. ศึกษาธิการอำเภอ	—	—
๔. ศึกษาธิการจังหวัด	—	—
๕. ศึกษาพิเศษ	๑๓	๑๓.๕๔
๖. วิทยากรหรือผู้รู้ในคานัน	๓๕	๓๕.๖๖
๗. เพื่อนครู	๖๕	๖๖.๖๖
๘. แก้ปัญหาด้วยตนเอง	๕๐	๕๑.๐๑

ตารางที่ ๕๑ แสดงว่าเมื่อประสบปัญหาในการสอนสังคมศึกษา ครูส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๖.๖๖ มักจะแก้ปัญหาโดยการถามเพื่อนครูด้วยกัน รองลงมาคือร้อยละ ๕๖.๒๕ มักจะถามหัวหน้าสายวิชาสังคมศึกษา ครูร้อยละ ๕๑.๐๑ พยายามแก้ไขปัญหาคด้วยตนเอง ครูร้อยละ ๓๕.๖๖ ใช้วิธีสอบถามวิทยากรหรือผู้รู้ในคานัน มีครูเพียง ร้อยละ ๑๓.๕๔ ใช้วิธีสอบถามศึกษาพิเศษ เป็นที่น่าสังเกตว่าไม่มีใครที่ขอความช่วยเหลือจากศึกษาธิการจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ เมื่อประสบปัญหาในการสอน

ง. ความคิดเห็นในการปรับปรุงและการช่วยเหลือ

ตารางที่ ๘๖

ความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปสรรคในการปรับปรุงการเรียนการสอน

อุปสรรค	จำนวน	ร้อยละ
๑. คุณภาพของครู	๒๙	๓๐.๒๑
๒. พื้นฐานการศึกษาของครู	๓๒	๓๓.๓๓
๓. ความคิดเห็นระหว่างผู้สอนกับผู้บังคับบัญชา	๑๖	๑๖.๖๗
๔. ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนครู	๕	๕.๒๑
๕. งบประมาณในการปรับปรุง	๑๔	๑๔.๕๘

จะเห็นว่าครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๓๓.๓๓ มีความคิดเห็นว่าพื้นฐานการศึกษาของครู เป็นอุปสรรคในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา รองลงมาคือครูร้อยละ ๓๐.๒๑ มีความเห็นว่าอุปสรรคในการปรับปรุงคือคุณภาพของครู ครูร้อยละ ๑๖.๖๗ เห็นว่าอุปสรรคที่สำคัญคือความคิดเห็นขัดแย้งระหว่างผู้สอนกับผู้บังคับบัญชา มีครูเพียงส่วนน้อยที่เห็นอุปสรรคในการปรับปรุงการเรียนการสอนคือความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนครู

สำหรับสิ่งสำคัญที่ครูต้องการให้มีการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษา ผู้วิจัยได้ ทำการศึกษาโดยให้ครู เรียงลำดับความต่องานมากน้อยตามความสำคัญ ผลปรากฏว่าสิ่งที่ครู สังคมศึกษาต้องการปรับปรุงเกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษามากที่สุด คือ หลักสูตรและประมวลการสอน หนังสือแบบเรียน วิธีการสอน ครูผู้สอน วิธีการวัดผล ห้องสมุด แหล่งวิทยากร และผู้บริหาร ตามลำดับ

ตารางที่ ๕๓

ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตรและหนังสือแบบเรียน

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
๑. การใช้หลักสูตรแบบเรียนทั่วประเทศเหมาะสมดีแล้ว	๑๖	๑๖.๖๗
๒. ต้องการให้จัดทำหลักสูตรและแบบเรียนเฉพาะเขตการศึกษา	๓๘	๓๘.๕๘
๓. ต้องการให้เพิ่มบทเรียนบางตอนเพื่อความเหมาะสม	๓๑	๓๒.๒๙
๔. ต้องการให้ตัดบทเรียนบางตอนออก	๑๐	๑๐.๔๒
๕. ไม่มีความเห็น	๑	๑.๐๔

จะเห็นว่าครูสังกัดศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ ๓๘.๕๘ ต้องการให้จัดทำหลักสูตรและแบบเรียนเฉพาะเขตการศึกษา รองลงมาคือร้อยละ ๓๒.๒๙ ต้องการให้เพิ่มบทเรียนบางตอนเพื่อความเหมาะสม และครูร้อยละ ๑๖.๖๗ มีความเห็นว่าการใช้หลักสูตรแบบเรียนเหมือนกันทั่วประเทศเหมาะสมดีแล้ว และครูเพียงส่วนน้อยที่เห็นว่าควรตัดบทเรียนบางตอนออก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๕๔

ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการเพิ่มพูนวิทยฐานะ

ความช่วยเหลือ	จำนวน	ร้อยละ
๑. การประชุมอบรมครู	๖	๕.๓๘
๒. การลาศึกษาต่อ	๒๖	๒๓.๐๘
๓. ส่งเสริมให้มีการสอบเลื่อนชั้นทุก ๆ ปี	๓	๓.๑๓
๔. ให้อายสสถานศึกษาชั้นสูง ไปสู่ท้องถิ่น	๖	๖.๒๕

จากตารางที่ ๕๔ จะเห็นได้ว่าความช่วยเหลือเกี่ยวกับการเพิ่มพูนวิทยฐานะของครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๒๓.๐๘ คือการลาศึกษาต่อ รองลงมาคือร้อยละ ๕.๓๘ คือการให้ความช่วยเหลือในด้านการประชุมอบรมครู ครูร้อยละ ๖.๒๕ คือการให้มีการขยายสถานศึกษาชั้นสูงไปสู่ท้องถิ่น ครูร้อยละ ๓.๑๓ คือการส่งเสริมให้มีการสอบเลื่อนชั้นทุก ๆ ปี

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๕๕

ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ

ความช่วยเหลือ	จำนวน	ร้อยละ
๑. การปรับปรุงเงินเคื่อนครู	๒๘	๓๐.๒๑
๒. การปรับปรุงสหกรณ์ครู	๓	๓.๑๓
๓. ครัวใหม่คาตอแทนเมอญูกิไซงานอน	๖	๖.๒๕
๔. จัดสวัสดิการให้แก่ครูในทุกตำบล	๑๗	๑๗.๗๑

แสดงว่าความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจที่ครูสังกัดศึกษาส่วนใหญ่นั้นคือร้อยละ ๓๐.๒๑ ต้องการได้แก่ การปรับปรุงเงินเคื่อนครู รองลงมาคือครูร้อยละ ๑๗.๗๑ ต้องการให้จัดสวัสดิการให้แก่ครูในทุก ๆ ตำบล ครูเพียงจำนวนน้อยที่ต้องการปรับปรุงสหกรณ์ครู

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๕

ความช่วยเหลือเกี่ยวกับสวัสดิภาพและความปลอดภัย

ความช่วยเหลือ	จำนวน	ร้อยละ
๑. บริการรักษาพยาบาลด้วยความสะดวก	๕	๕.๒๑
๒. การประกันภัยและประกันชีวิต	๓	๓.๑๓
๓. ความสะดวกและปลอดภัยเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย	๑๔	๑๔.๕๘
๔. ให้ความคุ้มครองครูในถิ่นกันดาร	๘	๘.๓๓

จากตารางที่ ๕ ผลปรากฏว่าความช่วยเหลือเกี่ยวกับสวัสดิภาพและความปลอดภัย มีครูร้อยละ ๑๔.๕๘ ต้องการให้มีความสะดวกและปลอดภัยเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย ครูร้อยละ ๘.๓๓ ต้องการให้ความคุ้มครองครูในถิ่นกันดาร ครูร้อยละ ๓.๑๓ ต้องการให้มีการประกันภัยและการประกันชีวิต

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๕๗

ความช่วยเหลือในคานฐานะทางสังคม

ความช่วยเหลือ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ความยุติธรรม	๓	๓.๑๓
๒. ความมีอิสระในการทำงาน	๓	๓.๑๓
๓. การให้เกียรติแก่ครู	๖	๖.๒๕
๔. โอกาสแสดงความคิดเห็นและร่วมกิจกรรมในเมือง	๑๒	๑๒.๕๐

จากตารางที่ ๕๗ จะเห็นได้ว่าความช่วยเหลือในคานฐานะทางสังคมนั้น มีครูร้อยละ ๑๒.๕๐ ต้องการให้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและเข้าร่วมในกิจกรรมในเมือง ครูร้อยละ ๖.๒๕ ต้องการให้ยกย่องในเกียรติของครู ครูร้อยละ ๓.๑๓ ต้องการให้มีความยุติธรรมและความมีอิสระในการทำงาน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะของครูสังคัมศึกษา

จากผลของการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ทราบปัญหาของครูสังคัมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในค่านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัย ปัญหาที่สำคัญคือ บ้านพักของครูไม่เพียงพอ การคมนาคมไม่สะดวก อยู่ในท้องถิ่นทุรกันดาร สภาพแวดล้อมไม่อำนวย และไม่ได้รับความปลอดภัยเท่าที่ควร

๒. ปัญหาในเรื่องการสอน ครูสังคัมศึกษามีความเห็นว่าการศึกษาค้นคว้าในวิชาสังคัมศึกษา เนื้อหาวิชาสังคัมศึกษามีมากเกินไป เกิดมีพื้นฐานและระดับการศึกษาต่างกัน โรงเรียนมีอุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ เด็กไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และไม่มีความกล้าที่จะแสดงออก ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น อุปสรรคที่สำคัญในการสอนอีกประการหนึ่งคือ จำนวนนักเรียนในแต่ละชั้นมีมากจนเกินไป

๓. ปัญหาในเรื่องการทำงานร่วมกับผู้อื่น ปัญหาที่สำคัญคือ ขาดความร่วมมือกัน ในระหว่างเพื่อนร่วมงาน ไม่มีความกระตือรือร้นในการทำงาน ในการปฏิบัติงานขาดหลักการ อดทน มีระบบการแบ่งพรรคแบ่งพวก มีอคติในการทำงาน และปัญหาความไม่เข้าใจกัน เพราะความแตกต่างระหว่างบุคคล

๔. ปัญหาในเรื่องการเงิน คือมีหนี้สินมาก การเงินไม่พอกับค่าครองชีพในปัจจุบัน และยังมีภาระต้องอุปการะน้อง ๆ และวงศ์ญาติญาติในเรื่องการให้การศึกษา

๕. ปัญหาในเรื่องการวางตน ปัญหาที่สำคัญคือไม่กล้าแสดงตนต่อหน้าชุมชนรอบข้าง ไม่สามารถที่จะปรับตัวได้ดี และขาดความมั่นใจในความ เป็นอยู่

สำหรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูสังคัมศึกษาที่สำคัญมีดังนี้คือ ควรจะให้การปรับปรุงหลักสูตรและเนื้อหาของวิชาสังคัมศึกษาให้สัมพันธ์กับสังคมและสิ่งแวดล้อมให้มาก ในเรื่องอุปกรณ์การสอนควรจะได้จัดให้ให้เพียงพอกับความ ต้องการ ควรจะได้จัดให้มีการศึกษานอกสถานที่บ่อย ๆ ครูจะต้อง เป็นผู้ที่ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมให้ทันกับเหตุการณ์และสภาพแวดล้อม อยู่เสมอและในขณะที่เดียวกันต้องมีการ เตรียมการสอนเป็นประจำ ควรจะได้มีการแก้ปัญหาในค่าน เศรษฐกิจสังคมและสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม ในค่านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมของครูควรจะได้จัดให้มีการอบรมบ่อย ๆ จัดหาวิทยากรและแหล่งวิทยากร เพื่อส่งเสริมความรู้ให้พอเพียง ส่งเสริม

การศึกษาของครูใหญ่มากทั้งในประเทศและต่างประเทศ และจัดให้มีทุนการศึกษาประเภทต่าง ๆ ให้มากขึ้นกว่าเดิม จัดส่งเอกสารและตำราทางคานวิชาการใหม่ ๆ ให้มากขึ้น และในคานความเป็นอยู่และชีวิตทางสังคม ควรจะได้จัดให้มีโอกาสส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน ครูกับผูปกครอง ครูกับผู้บริหาร ครูกับศึกษานิเทศก์ และระหว่างครูกับครูด้วยกันเอง และครูสังคมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความเห็นวางนป้องกันปราบปรามมิใช่เป็นหน้าที่ครู ควรจะเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมืองเท่านั้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย